

regio's

ZAND VOOR TEXEL

DE KOOG - Eind november heeft Boskalis de laatste hand gelegd aan de in augustus begonnen zand-suppletie voor De Koog, camping Kogerstrand en het natuurgebied van de Muyen. Met de door minister Smit-Kroes ter beschikking gestelde f 13 miljoen is drie miljoen kubieke meter zand uit het Eyerlandse Gat op het strand opgespoten. Rijkswaterstaat rekent erop, dat dit kustvak nu voor acht jaar uit de problemen is.

ONDERZOEK

Hiermee is dan tevens al uitvoering gegeven aan één van de belangrijkste konklusies van het op de vorige bladzijden besproken KUSTEX-onderzoek, nl. de hoogste prioriteit voor Kogerstrand en de Muyen. Na het jarenlange wachten op andere maatregelen dan het achteruitschuiven van de zeereep, verdient Rijkswaterstaat nu toch een compliment. Een tweede compliment komt de onderzoekers toe, die tezamen met de Overleggroep Noordzeekust Texel hebben gezorgd voor een aantal degelijke rapporten. In grote lijnen kan de Stichting Duinbehoud instemmen met de belangrijkste konklusies. Daarmee zijn we er echter nog niet.

Uit het rapport blijkt, dat de natuurwaarden van de Texelse duinen landelijk gezien van groot belang zijn. Dat betekent, dat niet alleen de Muyen veiliggesteld dienen te worden, maar ook de rest van het Texelse duingebied. Hiervoor moeten door Rijkswaterstaat jaarlijks voldoende gelden worden uitgetrokken.

MANDENVALLEI

Intussen gaan de onderhoudswerkzaamheden door, bijv. in de Eyerlandse duinen. Hier zal op een aantal plaatsen de zeereep naar achteren worden geschoven, maar er is ook een natuurbouwplan. De Mandenvallei (bij paal 29), die de afgelopen jaren steeds sterker is verdroogd, vol-

gestort en volgestoven met zand, zal op twee plaatsen worden uitgediept, zodat weer sprake zal zijn van een vochtige duinvallei. Het zand zal op de buitenzijde van de zeereep worden aangebracht.

Alle betrokkenen hopen, dat hier weer eens een klein beetje compensatie kan worden verkregen voor alle geleden verliezen.

ALBERT SALMAN

BEROEP TEGEN BESTEMMINGSPLAN ZUIDDUINEN

NOORDWIJK, dec. - De Stichting Duinbehoud is in beroep gegaan tegen de beslissing van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland om verdere bebouwing toe te staan aan de rand van de Coepelduinen.

G.S. gaan hiermee in tegen het bestemmingsplan, waarin Noordwijk het terrein tot duingebied had bestemd, op verzoek van natuurbeschermingsorganisaties en omwonenden.

AS

AKTIE TEGEN COSMO CENTER SUCCESVOL

NOORDWIJK, dec. Het Cosmo Center komt definitief niet in de Noordwijkse Noordduinen. Dit is het resultaat van de intensieve campagne van de Stichting Duinbehoud en een aantal Noordwijkse actiegroepen, w.o. de Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming 'Noordwijk'. Hilvarenbeek wordt de 'gelukkige'.

Uiteindelijk werd de weg voor de 20 tot 25 ha vergende ruimtevaarttentoonstelling geblokkeerd door zowel het Staatsbosbeheer

als het provinciaal bestuur. Gedeputeerde Staten bleken niet bereid het bestemmingsplan met spoed (artikel 19) te wijzigen, terwijl het SBB niet wilde meewerken aan de overdracht van 5 à 10 ha grond.

Hoewel het doorgaan van het Cosmo Center onvoorstelbaar was, verdienen G.S. en het SBB onze complimenten over de wijze waarop de sterke ruimtevaartlobby werd getrotseerd.

ALBERT SALMAN

VERGUNNING VOOR KANAAL OP GOEREE

OUDDORP, dec. - De Stichting Duinbehoud is bij de Kroon in beroep gegaan tegen de door de provincie Zuid-Holland verleende vergunning voor het graven van een infiltratiekanaal in de Oostduinen. Het beroepsschrift is mede ondertekend door de Vereniging voor Natuur- en Landschapsbescherming Goeree-Overflakkee.

Op 9 oktober jl. hadden Gedeputeerde Staten, na een eerdere afwijzing, de Watermaatschappij Zuid-West Nederland (WMZ) alsnog toegestaan het kanaal gedeeltelijk aan te leggen, nl. 500 van de door de WMZ aangevraagde 750 m. Op deze manier kon in elk geval de Meinderswaal gespaard blijven (zie ook Duin 1983-4).

Niettemin geven G.S. in hun vergunning aan, dat er sprake zal zijn van ernstige schade. Zij stellen dan ook te willen streven naar beëindiging van de oppervlakte-infiltratie in de aangrenzende Middelduinen en regeneratie van dit gebied. In Duin 1984-2 schreef PPD-medewerker J. Clausman al een artikel over deze herstel mogelijkheden.

Uiteraard zou de Stichting Duinbehoud bijzonder blij zijn met de regeneratie van de Middelduinen. Maar zover is het helaas nog niet. Noch de provincie, noch de WMZ hebben in deze richting garanties gegeven. Vandaar dat de Stichting beroep heeft aangetekend tegen het nieuwe kanaal, zich baserend op de grote schade voor natuur en landschap en de discutabele noodzaak voor vergroting van de capaciteit. Immers, in augustus heeft de WMZ nog zonder slag of stoot een nieuwe drain in de Oostduinen aangelegd! Verder heeft de Stichting ook gepleit voor vergroting van de reinwaterkelders en toepassing van diepinfiltratie.

Aangezien diepinfiltratie nog niet toegepast kan worden, heeft de Stichting zich bereid verklaard haar beroep in te trekken, als er garanties komen voor de volledige regeneratie van de Middelduinen en voor een op herstel gericht beheer.

ALBERT SALMAN

"BAGGERSLIB MOET OP MAASVLAKTE"

ROTTERDAM, dec. - Het giftige baggerslib moet op de Maasvlakte worden opgeslagen en niet op één van de lokaties die in het Milieu Effekt Rapport zijn onderzocht. Dit is de kern van het standpunt, dat verschillende organisaties, waaronder de Stichting Duinbe-

houd, naar voren hebben gebracht in de bezwarenprocedure rond de keuze van een baggerslibdepot. Deze problematiek is uitgebreid aan de orde geweest in Duin 1983-2. Op de volgende bladzijden wat achtergronden over deze kwestie.

VOGELTREKSTATION OP VOORNE

OOSTVOORNE, dec. - De Stichting Ornithologisch Station Voorne bereidt de oprichting en bouw voor van een vast ornithologisch onderzoeksstation. Er is vooralsnog gekozen voor plaatsing op de primaire zanddam die de kust van Voorne verbindt met de Maasvlakte, de zgn. Brielse Gatdam.

De initiatiefnemers stellen dat het plan Nederland de kans biedt aan te vangen met het stimuleren en organiseren van onderzoek naar trekkende dieren, waartoe zij zich verplichtte door ondertekening van het internationale verdrag ter bescherming van trekkende diersoorten (Bonn, 1979).

Op diverse plaatsen langs de Europese en Amerikaanse kusten zijn in de loop van deze eeuw permanent bemande stations opgericht ter bestudering van de vogeltrek. Het oudste en ongetwij-

feld meest beroemde station staat op Helgoland. Dit station is in de plannen van Voorne als uitgangspunt gekozen.

Vanuit de ornithologie is een plaats in het deltagebied een logische keuze gezien de schaarste aan onderzoek en gezien de te verwachten veranderingen in dit gebied (bijv. afsluiting Oosterschelde, kustlokaties). Zwaartepunt van het werk op het station zal liggen bij het vangen en ringen van vogels en het verzamelen van biometrische gegevens.

Het is te hopen, dat alle ringstations -in elk geval in Nederland- méér gaan samenwerken. Alleen dan kunnen de gegevens die worden verzameld belangrijke conclusies opleveren voor de vogeltrek en veranderingen daarin. Bij een dergelijke brede samenwerking zal een nieuw station een nuttige rol kunnen vervullen AS

300 METER DRAIN IN BERKHEIDE

KATWIJK, dec. - De Leidsche Duinwater Maatschappij (LDM) is begonnen met de aanleg van een drain in Berkheide. Aangezien de werkzaamheden op 1 maart vanwege het broedseizoen moeten worden onderbroken, gaat het voorlopig om 300 m, direkt ten zuiden van het Parlevlietbos.

Deze onnodige natuurvernietiging is het direkte gevolg van een drietal procedurele missers. Eén daarvan is, dat minister Winsemius de LDM heeft toegestaan te beginnen met de aanleg, terwijl volgens de Grondwaterwet het provinciaal bestuur daartoe sinds 1 maart jl. de bevoegdheid heeft. Verder is in het Katwijkse duin nog altijd geen aanlegvergunning nodig voor de drains, ondanks dat de Kroon in september jl. de wenselijkheid van een aanlegvergunningstelsel heeft benadrukt. Vandaar dat de Stichting Duinbe-

houd de gemeente Katwijk herhaaldelijk heeft verzocht met spoed een beter voorbereidingsbesluit te nemen. Voor de huidige 300 m is dat echter te laat.

De derde misser is, dat het SBB als grondeigenaar toestemming heeft gegeven, zonder dat een belangenafweging rond deze drain heeft plaatsgevonden (bijv. in een aanlegvergunningprocedure). Hier moet sprake zijn van een miskleun door de chaos rond de interne reorganisatie, die alweer enige tijd in volle gang is.

Het meest schrijnende van de hele zaak is wel, dat regering, provincie, gemeente en grondeigenaar zich hebben uitgesproken tegen verdere uitbreiding van oppervlakte-infiltratie in de duinen, maar dat de LDM er tien jaar na de aanvraag van de drains toch nog in slaagt te gaan graven.

ALBERT SALMAN

NATUURMONUMENTEN VERWERFT STRYPEMONDE

Afgelopen zomer heeft Natuurmonumenten 160 ha van het landgoed Strypemonde op Voorne gekocht (zie kaartje).

Het gebied is zeer interessant vanwege het reliëf en de fraaie zonering: van de aan zee grenzende strandvlakte via de huidige zeereep, een primaire vallei met daarin de resten van een zeereep uit 1926, een uit de vorige eeuw daterende zeereep met daarin secundaire verstuingen, een secundaire duinvallei en kopjesduinen naar een overstoven duinvlakte aan de binnenduinrand. Door het gebied loopt de bedding van de reeds vóór 1600 bestaande Grote Creeke, die ter hoogte van het huidige Brede Water en de Schapewei in zee uitmondde.

De zonering weerspiegelt zich duidelijk in de plantengroei, die mede als gevolg van de kalkrijkdom van het zand en de relatief ongestoorde ontwikkeling erg soortenrijk is.

De Vogelwei was vroeger rijk aan soorten van drassige graslanden zoals Dotterbloem, Echte Koekoeksbloem en Breedbladige Orchis. Door een gericht beheer zal worden getracht om de vroegere rijkdom weer te herstellen.

De vochtige graslanden vormen een geschikt broedgeboed voor weidevogels. Tot de regelmatige broedvogels behoren o.m.: Houtsnip, Bosuil, Ransuil, Groene en Grote Bonte Specht, Wielewaal, Boomkruiper, Nachtegaal, Kleine Barmsijs, Gekraagde Roodstaart en Goudvink. MARC JANSSEN

